

OBSAH

Předmluva	9
I Důkaz pravdy	19
1 Navození noetického problému	21
1.1 Vstupní úvaha o filosofii	21
1.1.1 Předpoklady definování a obecného hodnocení filosofie	21
1.1.2 Potřeba kritické obezřetnosti	23
1.1.3 Konsensus jako predikát vědy	24
1.2 Spor o vědeckost filosofie	27
1.2.1 Různá hodnocení neshody filosofů	28
1.2.2 Kritika degradování filosofie z důvodu neshody	30
1.2.3 Celkový pohled na filosofy konsensu	35
1.3 Scientismus	37
1.3.1 Expozice scientismu	37
1.3.2 Spor o první premisu scientistického sylogismu	38
1.3.3 Vyvracení scientismu	40
1.4 Přejít k noetice	44
1.4.1 Rekapitulace úvodních úvah o filosofii	44
1.4.2 Současný stav problému pravdy	45
2 Metodologická příprava	53
2.1 Logicko-metodické komplikace	53
2.1.1 Vymezení noetiky	53
2.1.2 Kruhová situace	54
2.1.3 Důvod logické fragility	56
2.1.4 Metodické vytěžení	57
2.2 Různé formy negace noetiky	58
2.2.1 Konvence moderních logiků	59
2.2.2 Programový dogmatismus evidencí	64
2.3 Volba metody	69
2.3.1 Nároky kritického myšlení	69
2.3.2 Psychologizace teorie poznání	71
2.3.3 Husserlova transcendentální epoché	75
2.3.4 Univerzální metodická pochybnost	77

3	Důkaz pravdy	79
3.1	Vyvracení obecné skepse	79
3.1.1	Vstřícnost k oponentovi	79
3.1.2	Analýza skeptické pozice	80
3.1.3	Bezprostřední vytěžení rozpornosti antiteze	82
3.1.4	Verifikace logického zákona	83
3.2	Trik s metajazykem a spor o princip sporu	85
3.2.1	Russellova diskvalifikace sebezahrnujících soudů	86
3.2.2	Násilná aplikace metajazyka v noetice	89
3.2.3	Pokus o negaci principu sporu	91
3.2.4	Hegel	93
3.3	Dokazování ve víru kruhů	95
3.3.1	Příliš rychlá akceptace závažné námitky	95
3.3.2	Problém konkrétní identifikace logického kruhu	96
3.3.3	Nároky kritického myšlení a metodický kruh	100
3.4	Řešení námitky metodického kruhu	101
3.4.1	Konflikt s kritickým imperativem – dogmatizace – nedokazatelnost	101
3.4.2	Pojem pochybnosti	104
3.4.3	Rozpad oponentova argumentu	106
3.5	Zkompletování důkazu pravdy	110
3.5.1	Regres	111
3.5.2	Rekapitulace důkazního postupu	115
3.5.3	Důkaz pravdy s apodiktickým závěrem	116
4	Konsekvence důkazu pravdy	121
4.1	Zkompletování metodické	121
4.1.1	Zpětný pohled	121
4.1.2	Učebnicový standard	122
4.1.3	Diskuse s J. Benešem	123
4.1.4	Rozlišení pochybnosti metodické a skutečné	125
4.1.5	Beneš, tomisté, Aristoteles	126
4.2	Pravda v soudu	129
4.2.1	Jak dál po důkazu pravdy?	129
4.2.2	Problém způsobu realizace pravdy v lidském myšlení	132
4.2.3	Omyl exteriorizačního pojetí	134
4.2.4	Interiorizační pojetí	136
4.3	Pravdivostní hodnota v kategorických soudech	138
4.3.1	Sousedíkovovo omezení korespondence	139
4.3.2	Nutnost a dvojčlennost pravdivostní hodnoty	143
4.3.3	Aristotelova nepřesvědčivá koncepce soudů o budoucích jevech	144
4.3.4	Maritainovo rozvíjení Aristotela	147

4.4	Problém obecnin	148
4.4.1	Problém pravdy v reflexi analytických filosofů	149
4.4.2	Objektivita obecnin	152
4.4.3	Sofismata moderních nominalistů	154
II	Kritika novověkých teorií poznání	159
5	Zakladatelé novověké gnoseologie	161
5.1	Descartes a racionalisté	161
5.1.1	Přechod k novověké filosofii	161
5.1.2	Ambivalence Descartova východiska	163
5.1.3	Důvod Descartova výchozího pochybení	166
5.1.4	Nezbytný realismus se vzdaluje	168
5.1.5	Poznámka k solipsismu	170
5.1.6	Racionalisté	171
5.2	Locke a empirici	174
5.2.1	Letné srovnání empirismu s racionalismem	174
5.2.2	Lockův výklad poznání	176
5.2.3	Noetické posouzení Lockova výkladu	178
5.2.4	Hume	182
5.2.5	Závěrečné srovnání	184
5.3	Kant	184
5.3.1	Mezi racionalismem a empirismem	184
5.3.2	Expozice Kantova východiska	186
5.3.3	Noetická kritika Kantovy kritiky	190
5.3.4	Hlubší důvod Kantova (i Lockova) selhání	195
6	Prohloubení noetické krize v modu agnostickém	199
6.1	Přední dědicové agnosticizmu I.	199
6.1.1	Po Kantovi nic nového	199
6.1.2	Noetická rehabilitace metafyziky	200
6.1.3	V tradici empirismu	201
6.1.4	Peregrinova pozdní „syntéza“	204
6.2	Přední dědicové agnosticizmu II.	214
6.2.1	Vliv a význam agnosticizmu	214
6.2.2	Mosty mezi pravdou a omylem	216
6.2.3	Jaspers, Scruton etc.	222
7	Prohloubení noetické krize hlubinnou skepsí	225
7.1	Bezmocní dědicové hlubinné skepse I.	225
7.1.1	Mýtus transcendentalismu	225
7.1.2	Zdánlivá kritičnost Husserlova transcendentalismu	228

7.1.3	Wustova šerosvitná evidence	232
7.1.4	Heidegger a tutti quanti	234
7.2	Bezmocní dědicové hlubinné skepse II.	236
7.2.1	Falibilismus	236
7.2.2	Postmoderna	241
8	Závěr	249
8.1	Noetika o sobě a v celku filosofie	249
8.1.1	Co bylo získáno?	249
8.1.2	K čemu to je?	252
8.1.3	Krize pravdy v širších filosofických souvislostech	255